

पूरपरिस्थिती हाताळण्यासाठी शासन यंत्रणा सज्ज

नैसर्गिक आपत्तीपासून नागरिकांचे व सार्वजनिक संपत्तीचे संरक्षण करण्यासाठी आपल्याला आपत्ती व्यवस्थापन करणे खुप गरजेचे आहे. विशेषत पावसाळ्यात पूर, त्सुनामी, वाढळवारा, दरडी कोसळणे, वीज पडणे अशा आपत्तीमुळे होणाऱ्या नुकसानापासून वाचण्यासाठी आणिजीवित व वित्त हानी रोखण्यासाठी शासनाने तयारी केली आहे. केंद्र शासनाच्या राज्यीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाने राज्य शासनाच्या सर्व विभागांना नागरी/शहरी पूर आपत्ती प्रसंगी पूर्वतयारी व प्रतिबंधक उपायोजनाबाबत मार्गदर्शक सूचना दिल्या आहेत. या सूचनांचे काटेकोर पालन केल्यास आपत्तीपासून बचाव होऊ शकेल. अशा आहेत सूचना.

उच्चतम पूर पातळी ठरविणे.

तांत्रिकदृष्ट्या सक्षम समन्वय अधिकाऱ्यासह (नोडल ऑफिसर) नागरी पूर/पूर व्यवस्थापन यंत्रणा स्थापित करणे. नागरी पूर व्यवस्थापन आणि उपक्षमन यासाठी प्रमाणित कार्यपद्धती लगू करावी.) किनारातील शहरे,) मुख्य / मोठ्या नदी किनारावरील शहरे, धरणांजवळील/जलाशयांजवळील शहरे,

अंतर्गत शहरे, डोगराळ प्रदेशातील शहरे, शहरांना वरीलप्रमाणे एक किंवा अनेक वैशिष्ट्ये असू शकतात.

नागरी पूर व्यवस्थापनासाठी सर्व भागीदारांची क्षमता बांधणी व उत्तम समन्वयासाठी मान्यूनपूर्व कार्यशाळेचे आयोजन करणे.

माहिती जनसंपर्क आणि शिक्षण-प्रत्येक शहराने पूर्वतयारीसह स्थानिक कल्याणकारी प्राधिकारी किंवा अन्य समाजगटांची प्रभागनिहाय यादी तपार

ठेवावी व संपूर्ण शहरासाठी त्याचे सहाय्य घेणे.

मान्यूनचे आगमन होण्याच्या बन्याच कालवधीपूर्वी शहरातील जलाशयांच्या पाण्याचे शृंखलेकरण तसेच गटारांमधील गाळ प्रभावीपणे काढण्याची कार्यवाही पूर्ण करणे.

प्रत्येक शहरातील पाण्याच्या साठ्यांच्या स्थितीचे व मालकी हक्कांचे सूचीकरण व मॅपिंग करणे.

शहरातील पूर परिस्थितीजन्य भगातील राहील.

पाण्याचा उपसा करण्यासाठी पंप बसविणे.

विमानतळ असणाऱ्या शहराच्या समन्वय अधिकाऱ्यांनी पावसाचा सद्यास्थिती व भाकितासंबंधीच्या स्थितीबोरेबरच चक्रीवादळ व अतिवृष्टीची माहिती भारतीय हवामान विभागाकडून घेणे आवश्यक आहे. ही माहिती संस्थेकडून दर ३० मिनिटांनी अद्यावत करण्यात येते. जेव्हा चक्रीवादळ व अतिवृष्टीची स्थिती असते, तेव्हा ही माहिती महानगरपालिकेच्या आयुक्ताना तातडीने कळविणे गरजेचे असते. जेणेकरून ते सावधानता बाठाळून त्यावर प्रतिबंधक उपायोजना करतील. उदा. पूरग्रस्त व अतिवृष्टी क्षेत्रातील शाळा बद करणे.

जलशयातून/धरणातून पाण्याचा विसर्ग करण्याचा निर्णय जागेवर पेण्याच्या दृष्टीने

प्रत्येक शहरातील पुरेसे अधिकार असणाऱ्या उच्चस्तरीय तज समितीची स्थापना करणे या समितीला अतिवृष्टीचावेळी पाण्याच्या विसर्गाच्या भाकिताचा आढावा घेऊन जलाशयातील/धरणाची द्वारे उघडून पाण्याचा विसर्ग करण्याचे अंतिम अधिकार राहील.

जलाशयातून/धरणातून पाण्याचा विसर्ग केला असता शेजारील राज्यांना ती माहिती त्याच वेळी देणे.

प्रत्येक राज्य/जिल्हा प्राधिकरणाने घोका नकाशा तयार करणे गरजेचे आहे. जेणेकरून उपलब्ध साधनांचा पुरेपूर वापर करता पैरेल.

पूराच्या मुख्य कारणांमध्ये अतिवृष्टी वर्फ

वितलळणे यांचा समावेश होतो. त्यामुळे वर्फ वितलळणे, डगाफुटीमुळे उद्भवणाच्या परिस्थितीत धरणातून केला जाणारा पाण्याचा विसर्गाचार नियंत्रणे ठेवणे गरजेचे आहे. आपत्तीच्या परिस्थितीचा पूर्वानुमान वांधून आपत्तीमध्ये लागणाऱ्या मूळभूत बाबी म्हणजे पाणीपुरवठा, अन्नपुरवठा, वैद्यकीय सोपी, स्वच्छतेवरील यांची कार्यालयांची विसर्गाच्या भाकिताचा आढावा घेऊन जलाशयातील/धरणाची द्वारे उघडून पाण्याचा विसर्ग करण्याचे अंतिम अधिकार राहील.

ज्ञाडांची नियमित छाटी योग्य प्रकारे होते की नाही, तसेच जनजागृतीचे / जाहीरातीचे फलक सुस्थितीत आहेत की नाही याची खात्री करणे.

पावसाळ्यात येणारी पूरपरिस्थिती, वाढळवारा, दरडी कोसळणे, त्सुनामी या

नैसर्गिक आपत्तीविरुद्ध लळा देण्यासाठी

राज्य शासन सज्ज झाले आहे आपत्ती काळात मदतीसाठी शासन यंत्रणा तयार आहे.

नंदकुमार ब. वाघामरे, माहिती अधिकारी, जिल्हा माहिती कार्यालय, ठाणे

एकल प्लास्टिकचा वापर टाळा प्रदूषणाला बसेल आळा

एकल वापर प्लास्टिक या नागरिकांचे बनवलेल्या अशा गोटी ज्यांचा वापर एकदाच केला जातो. एकदा वापरून या गोटी फेकून दिल्या जातात. मात्र त्यांची विल्हेवाट सहजपणे लावता येत नाही. प्लास्टिकचे विघटन होत नाही आणि त्याला जाळून नष्टही करता येत नाही. प्लास्टिक जाळ्यास त्यामधून विषरी वायू बाहेर पडतात. तसेच या गोटीचे प्रक्रिया करून त्यांचा पुर्वानग्याही करता येत

नाही. रुपूनच प्लास्टिकमुळे होणाऱ्या प्रदूषणाचा विचार केला तर सर्वांगीक वाटा हा या एकल प्लास्टिकचाच असतो, असे समोर येत आहे. दिनांक १ जुलै पासून सर्वत्र एकल वापर प्लास्टिकला बंदी घालण्यात आली.

अशा प्लास्टिकचा वापर करताना आढळ्यास नियमानुसार दंडात्मक कारवाई सुदूरा करण्यात येणार आहे.

केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वरे व हवामान बदल विभागाच्या दिनांक १२ ऑगस्ट २०२१ रोजीच्या अंदिसुचनेनुसार १ जुलै २०२२ पासून एकल वापर प्लास्टिकचे उत्पादन, आयात, साठवण, वितरण, विक्री आणि वापरावर बंदी घालण्यात आली आहे.

दैनंदिन वापरातील प्लास्टिक

थर्माकॉलपासून बनवलेले सजावटीचे सामान, प्लास्टिकचे कप, प्लास्टिकच्या प्लेट्स, प्लास्टिकपासून बनवलेले काटे सर्व त्याचे, शितपेय पिण्याच्या नळ्या (स्ट्रॉप), अमंत्रण कार्ड, सिगारेटच्या पापिटांभोवती ल्यास्टिक फिल्म गुंडाळणे किंवा पॅक करणे, मिठाईच्या लॉन्ग्सरॅप्पीपिलीन पासून बनवलेले नॅन ओळन बॅग तसेच एकल वापर

प्लास्टिकचे उत्पादनास मार्च २०१८ पासून प्रतिबंध करण्यात आला आहे. 'व्यायामाच्या माध्यमातून स्वच्छता' जागतिक पर्यावरण दिनाचे और्चित्य साधून पुणे महानगरपालिकेतक (जॉर्गिंग विथ पिंकिंग अप लिंग) मोहिम राबविण्यात आली. उत्तम आरोग्यासाठी अनेकांना सकाळी फिरण्याची सोझासाठी कंपोस्टेबल प्लास्टिक, सर्व प्रकारच्या पॅलीघोपिलीन पासून बनवलेले नॅन ओळन बॅग तसेच एकल प्लास्टिकचे उत्पादनास मार्च २०१८ पासून प्रतिबंध करण्यात आला आहे. 'व्यायामाच्या माध्यमातून स्वच्छता' जागतिक पर्यावरण दिनाचे और्चित्य साधून पुणे महानगरपालिकेतक (जॉर्गिंग विथ पिंकिंग अप लिंग) मोहिम राबविण्यात आली. उत्तम आरोग्यासाठी अनेकांना सकाळी फिरण्याची सोझासाठी कंपोस्टेबल प्लास्टिक, सर्व प्रकारच्या पॅलीघोपिलीन पासून बनवलेले नॅन ओळन बॅग तसेच एकल प्लास्टिकचे उत्पादनास मार्च २०१८ पासून प्रतिबंध करण्यात आला आहे. यामुळे नॅन द्यावणी समुद्रांमध्ये घट होईल आणि याच नियोजन योग्य प्रदूषितीने होऊ शकेल. दंड..

प्लास्टिक वापराबाबत नियमांचे उल्लंघन करण्याच्यांवर माल जाप करणे, पर्यावरणीय नुकसान भरपाई आकरण, योग्य व्यावसायिक आस्थापना यांचे कामकाज बंद करणे

१३४ रस्त्यावर सुमारे दोड लाख नागरिकांनी प्लास्टिक कचरा गोळा करण्यासाठी पुणे लॉगीवैन मध्ये सहभाग नोंदवला. विविध टेकड्या रामनंदी, पुणे शहरातील विविध नंदी घाट येथेही स्वच्छता करण्यात आली. प्लास्टिक वेगवेगळ्या मार्गांनी नद्यांनी दूषित होते. त्यामुळे उल्लंघन करण्याच्या कारबाई आपत्तीच्या प्रकारावर सुरक्षित आहेत. तसेच पहिल्या गुन्ह्याप्रकरणी ६ हजार रुपये, दुसऱ्याचा प्रकरणी १० हजार रुपये दंड आकारला जाईल तर तिसऱ्या गुन्ह्याप्रकरणी २५ हजार रुपये दंड व ३ महिन्याचा कारबाई अशी कारबाई करण्यात येईल. त्यामुळे सर्व उत्पादक, साठवणूकद्वारा, वितरणकर्ता, दुकानदार, इ कॉमर्स कंपन्या, रस्त्यावर विक्री करणारे व्यावसायिक, मुख्य मिसळतात. यामुळे नॅन द्यावणी पाण्यांच्या समुद्रांमध्ये घट होईल आणि याच नियोजन योग्य प्रदूषितीने होऊ शकेल.

दंड..

प्लास्टिक वापराबाबत नियमांचे उल्लंघन करण्याच्यांवर माल जाप करणे, पर्यावरणीय नुकसान भरपाई आकरण, योग्य व्यावसायिक आस्थापना यांचे कामकाज बंद करणे

जवळपास २ लाख १० हजार विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. खाजगी साळासह शिक्षकांची संख्या ३ हजार ७३९ तर

